

Kontaktpersoner
Exploateringskontoret
Sophie Dahllöf
Avdelningen för Projektutveckling
Telefon: 08-508 265 83
Sophie.dahllof@stockholm.se**Till**
Exploateringsnämnden
2014 08 28
Trafik- och renhållningsnämnden
2014 08 28**Trafikkontoret**
Emma-Marie Johansson
Trafikplanering
Telefon: 08-508 261 90
Emma-marie.johansson@stockholm.se

Detaljplan för Mälarbanan, sträckan Spånga till Barkarby- samrådsförslag. Svar på remiss från stadsbyggnadsnämnden.

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på detaljplaneremiss för Mälarbanan.
2. Nämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.
3. Exploateringsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på detaljplaneremiss för Mälarbanan.
4. Nämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Per Anders Hedkvist
FörvaltningschefKrister Schultz
Förvaltningschef**Exploateringskontoret**
ProjektutvecklingFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 265 83
Växel 08-508 272 00
sophie.dahllof@stockholm.se
exploateringskontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

Sammanfattning

Trafikverket ska bygga ut Mälarbanan från två till fyra spår. Arbetet är ett led i att förbättra kommunikationen på sträckan både lokalt och regionalt. Med fyra spår ökar kapaciteten och

störningskänsligheten minskas. Kontoren är positiva till utbyggnaden av Mälarbanan då utbyggnaden kommer att säkerställa en mer tillförlitlig kollektivtrafik lokalt liksom regionalt.

Parallellt med att trafikverket tar fram en järnvägsplan tar stadsbyggnadskontoret fram två detaljplaner för Mälarbanans utbyggnad inom Stockholm, varav den första består av sträckan Barkarby-Spånga. Detaljplanen är ute på samråd under sommaren.

I och med utbyggnaden kommer stadens mark att påverkas av intrång, befintliga gång- och cykelvägar kommer att flyttas och möjligheter för nya gång- och cykelvägar kommer att tillskapas.

Staden kommer i samband med projektet få kostnader för markinlösen samt eventuella tillkommande kostnader för anläggningsarbeten. De ekonomiska och fastighetsrättsliga förhållandena mellan Staden och Trafikverket kommer att regleras i ett genomförandeavtal.

Bakgrund

Mälarbanan är benämningen på den järnvägssträckning som går från Stockholm i riktning mot Västerås. Trafikbelastningen på Mälarbanan är idag mycket hög vilket leder till störningar. Idag har sträckan två spår vilka delas av pendel-, regional-, fjärr- och godståg. Trafikverket tog år 2008 fram en järnvägsutredning för Mälarbanan på sträckan Tomtebodavägen – Kallhäll och år 2009 beslutades att påbörja arbete med järnvägsplaner för sträckan.

På sträckan Barkarby-Tomtebodavägen föreslogs två olika alternativ i järnvägsutredningen. År 2010 beslutades att utbyggnaden till fyra spår skulle följa befintlig sträckning. Utbyggnaden av Mälarbanan sker för att utöka kapaciteten på banan samt att minska den störningskänslighet som finns när olika typer av trafik delar spår. Utbyggnaden av Mälarbanan är även en del i att fullt kunna nyttja den kapacitetsökning som Citybanans utbyggnad medför. Först när Mälarbanan är utbyggd till fyra spår på sträckan Tomtebodavägen - Kallhäll kan full kapacitet på Citybanan nås.

Parallellt med att trafikverket tar fram järnvägsplan för Mälarbanan tar stadsbyggnadskontoret fram två detaljplaner för

utbyggnaden inom Stockholm. Detaljplanernas områden motsvarar trafikverkets områden för järnvägsplaner inom detaljplanelagt område. Den första detaljplanen består av sträckan Spånga till Barkarby.

Karta över berörda stadsdelar inom Stockholms kommun, aktuell bansträcka i blått.

Remissen

Stadsbyggnadsnämnden har på remiss översänt ett samrådsförslag för detaljplan för Mälarbanan rörande sträckan Spånga-Barkarby (Bilaga 1). Remissen ska besvaras senast 2014-08-10. Trafik- och renhållningsnämnden och Exploateringsnämnden har fått anstånd med svar tills tjänsteutlåtande godkänts i respektive nämnd i augusti.

Detaljplanen skapar förutsättningar för en utbyggnad av Mälarbanan inom detaljplanelagt område.

Kartan visar det aktuella detaljplaneområdet.

Analys och konsekvenser

Detaljplanen redovisar förutsättningarna för en kommande utbyggnad av Mäljarbanan. Utbyggnaden kommer att leda till en bättre tillförlitlighet både för pendeltåg och för fjärrtåg. Staden påverkas som markägare och ägare av olika trafikanläggningar längs med spåren.

Påverkan på stadens mark

Staden har ett antal pågående exploateringsprojekt på egen mark längs med spåren. Projekten är i olika skeden och samverkan med dessa och anpassningar vid utbyggnaden av Mäljarbanan är viktigt i det fortsatta detaljplanearbetet.

I Bromstens industriområde planeras för en omfattande omvandling till bostäder vilket kommer ställa krav på samordningen med utbyggnaden av Mäljarbanan. Utbyggnaden av Mäljarbanan måste anpassas till det blivande bostadsområdet.

Trafikanläggningar

Där stadens trafikanläggningar påverkas anser kontoren att samordning måste ske med trafikverket för att hitta godtagbara ersättningsalternativ, både permanenta och tillfälliga ersättningar.

Gång- och cykelvägar

Allmänt

Gång- och cykelvägar längs med spåren kommer att påverkas tillfälligt under utbyggnaden och vissa kommer permanent att behöva ändra sin sträckning för att anpassas till den nya spårkorridoren. Det är viktigt att tillfälliga lösningar i ett tidigt stadium ordnas på ett sådant sätt att störningar under byggtiden minimeras samt att de permanenta lösningarna på gång- och cykelvägarna så långt som möjligt uppfyller stadens mål enligt gällande Cykelplan och att de planeras för full tillgänglighet för funktionshindrade. Det är särskilt viktigt att undvika omledning och avstängning av cykelvägar som ingår i pendlingscykelnätet. Gång- och cykelvägarna är även viktiga att planera så att de upplevs som trygga.

Lunda industriområde

Vid Lunda industriområde kommer Trafikverket ta mark i anspråk för att få tillgång till området med byggtrafik. Detta område kommer senare att kunna återställas till en kommunal gång- och cykelväg som kopplar samman den sista biten mellan Spånga och Barkarby. Kontoren är positiva till detta förslag då en sådan gång- och cykelväg skapar en gen koppling mellan Barkarby och Spånga.

Detaljplan för Mälarbanan, sträckan Spånga till Barkarby- samrådsförslag. Svar på remiss från stadsbyggnadsnämnden.

Nytt gång- och cykelstråk (röd streckad linje). Befintliga gång- och cykelvägar (blå linje).

Solhem

Längs med spårens norra sida går en gång- och cykelväg mellan Solhemsbackarna och Solskensbrinken. Denna gång- och cykelväg kommer att få en delvis ny placering närmare fastigheterna då en breddning av spårområdet krävs för den nya utformningen av perrongen och ytterspår. Kontoren vill uppmärksamma att marken är sluttande vid denna plats vilket kräver särskilda åtgärder för att gång- och cykelvägen ska vara tillgänglig enligt stadens riktlinjer.

Passager

Staden och trafikverket utreder tillsammans en planskild passage under spåret mellan Borghöjdsvägen och Spångavägen. Passagen kommer att vara en viktig förbindelse för kollektivtrafikresenärer från norra sidan om spåren samt för pendlingscyklister. Vid val av passage är det viktigt att ta med åtgärder på omkringliggande trafikinät för att inte försämra användningen av passagen. Utöver att en planskild passage ska anordnas på ett tryggt och säkert sätt förutsätts det att den planeras för full tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Belysning

Gestaltningsprogrammet bör beröra trygghetsaspekterna kring den föreslagna gång- och cykelpassagen vid Borghöjdsvägens förlängning samt gång- och cykelvägen mot Solhem. Idag upplevs gång- och cykelvägen längs med Solhem som otrygg då man är instängd mellan spårområdet och bergsväggen. Det är viktigt att utforma belysning kring dessa platser för att motverka otrygghet.

Spånga station

Detaljplanen redovisar att dagens dubbelspår utökas med två nya spår som placeras på vardera sidan om de befintliga spåren. Vid Spånga station kommer spårområdet att breddas främst på den östra sidan. En viss breddning kommer även att ske mot Spånga centrum. Bussterminalen kommer under byggtiden att påverkas av detta. Samtal mellan trafikverket och trafikförvaltningen Stockholms läns landsting bör ske angående påverkan på terminalområdet.

Det finns önskemål från trafikförvaltningen att utöka bussterminalen vid Spånga station. Detaljplanen för Mälarbanan bör ta hänsyn till en framtida utveckling av bussterminalen.

I enlighet med stadens tidigare önskemål om en nordlig entré har trafikverket utrett möjligheterna till en planskild plattformsanslutning i plattformens norra läge i kombination med en ny gång- och cykelbro. Utredningen visade att en nordlig entré inte är ekonomiskt försvarbar eftersom antalet resenärer beräknas bli för få.

Barnkonsekvenser

Kontoren anser att barnperspektivet är viktigt att beakta vid samtliga trafikanläggningar som förändras. Nya planskilda korsningar ger möjlighet för barn att färdas tryggt utan att komma in på spårområdet.

Drift och underhåll

Det är viktigt att beakta kommande driftkostnader i samband med projektet.

Stadsmiljö och Park

Järnvägen bör utformas med hänsyn till omgivande stads- och landskapsrum.

Anpassning av marknivåer ska överensstämma med platsens karaktär. Befintlig vegetation bör i största möjliga mån värnas samt i förekommande fall återställas efter utbyggnaden av spårområdet. Den trädrad som idag utgör en skyddande ridå mot kolonilotterna och som försvinner bör ersättas. Höga bergsskärningar bör undvikas för att skapa en attraktiv gång- och cykelmiljö.

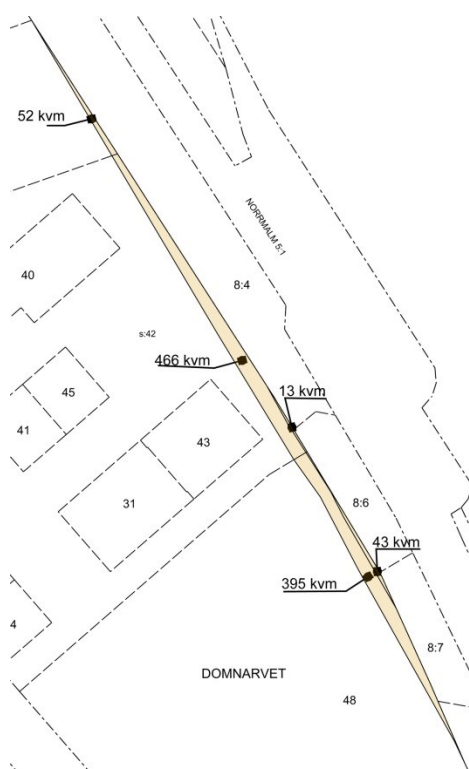
Påverkan på privata exploateringar

Längs med spåret pågår ett antal exploateringsprojekt på privat mark. Projekten är i olika skeden i planeringsprocessen. I detaljplaneprocesserna för fastigheterna Ferdinand 9, Gunhild 5 och 7 bör mark reserveras för att möjliggöra en framtida passage under järnvägen.

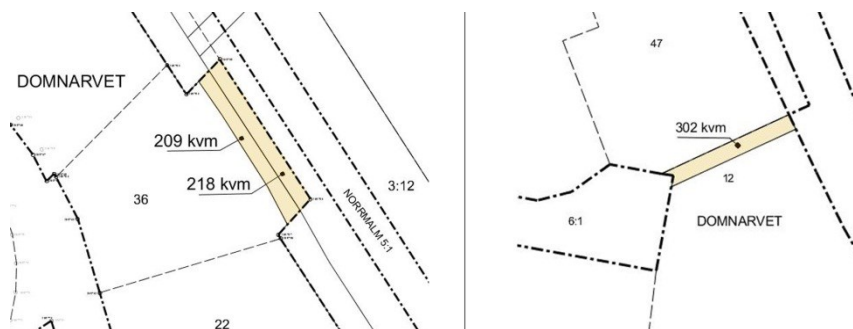
Ekonomiska konsekvenser för staden

Utbyggnaden av Mälarbanan från två till fyra spår finansieras av trafikverket. De konsekvenser som utbyggnaden får på stadens anläggningar ska ersättas av trafikverket så att de ska kunna bibehålla sina funktioner. Staden äger mark längs med spåren som kommer att bli inlöst av trafikverket för utbyggnaden. Några av dessa markområden arrenderar staden ut till olika

verksamheter vilka kommer att behöva sägas upp. I samband med att trafikverket bygger ut Mälarbanan kommer en byggväg att anläggas längs med spåren vid Lunda industriområde vilken i detaljplanen föreslås övergå från kvartersmark till allmän platsmark. Vid återställandet av byggvägen föreslås att en gång- och cykelväg anläggs. Kostnader för permanent inlösen av detta område kommer att läggas på staden liksom eventuella anläggningskostnader vid iordningsställande från byggväg till gång- och cykelväg.

Intrång för gång- och cykelväg på fastigheterna Domnarvet 35, Domnarvet 48 och Domnarvet S:42

Tv: Intrång för gång- och cykelväg respektive Mälarbanan på fastigheterna Domnarvet 36. Th: Justering av arrendegräns på Domnarvet 12 på grund av för gång- och cykelväg

Genomförandefrågor

Tidplan och kommande beslut

Under hösten 2014 kommer detaljplanearbete för sträckan mellan Spånga och Sundbyberg att påbörjas. Parallellt med stadens detaljplanearbete kommer trafikverket att ta fram järnvägsplan för den berörda sträckan inom Stockholm. Staden kommer att teckna genomförandeavtal med trafikverket rörande utbyggnaden och ersättning för stadens anläggningar. Förhandlingar av genomförandeavtal påbörjas hösten 2014.

Nästa beslutstillfälle för nämnderna är i samband med tecknade av genomförandeavtal, preliminärt under våren 2015.

Samråd för detaljplan för etappen Spånga-Sundbyberg planeras preliminärt till våren 2015, då den remitteras till nämnderna.

Kontorens sammanfattande bedömning

Kontoren är positiva till utbyggnaden av Mäljarbanan. Utbyggnaden kommer att säkerställa en mer tillförlitlig kollektivtrafik lokalt i området samtidigt som det ger positiva effekter för hela regionen. Utbyggnaden kommer att påverka områden och verksamheter närmast spåren i olika grad. Staden påverkas av utbyggnaden dels som markägare och dels som ägare av trafikanläggningar. Kontorens bedömning är att den påverkan utbyggnaden har på stadens mark och anläggningar kan lösas på ett godtagbart sätt med ett nära samarbete mellan staden och Trafikverket.

Kontorens förslag

Kontoren föreslår att exploateringsnämnden respektive trafik- och renhållningsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på detaljplaneremissen samt förklarar ärendet omedelbart justerat.

Slut

Bilagor

1. Detaljplan för Mäljarbanan, sträckan Spånga till Barkarby, del av av fastigheten Norrmalm 5:1 m.fl. i stadsdelarna Bromsten m.fl. S-Dp 2013-20055 (planbeskrivning samt plankarta del 1 och 2)